

Jeg har tidligere haft Lejlighed til at omtale den Stilling, Lærerstanden har i Danmark. Jeg har saavel paa mine Vælgermøder som i Pressen og her paa Rigsdagen Gang paa Gang fremhævet, at jeg synes, dette Land lønner sine Lærere daarligt. Der er et Misforhold til Stede mellem den Maade, hvorpaa man lønner Mænd og Kvinder, der skal opdrage og oplære Danmarks Ungdom, og den Maade, hvorpaa man for Tiden lønner andre Samfundsklasser, et Misforhold, som er saaskrigende, at det forekommer mig, at det i sig selv maa opfordre til den alvorligste Overvejelse. Jeg vil gerne i Dag fremdrage en enkelt Side af det Spørgsmaal, som jeg har haft Lejlighed til at sætte mig ind i. Det drejer sig ikke om de kommunale Læreres Forhold eller de lærde Skolers Læreres Forhold, men om Personalets Forhold ved de private Realskoler udenfor København.

Loven af 2. Maj 1902 har dannet Grundlaget for den Tilstand, det Lønniveau og den Skoleordning, vi i Øjeblikket har her i Landet, og de Skoler, hvis Forhold ordnes ved denne Lov, omfatter ikke mindre end 13 000 Elever, hvoraf 5 000 i Underskolen. De af disse Skoler udredeede gennemsnitlige Lærerlønninger for 36 Timers ugentlig Undervisning androg i Skoleaaret 1917—18 1 452 Kr. Hertil kom saa et Statstilskud paa gennemsnitligt 220 Kr., hvorefter de private Realskolers Lærere har en samlet Gennemsnitsindtægt af 1 670 Kr. uden Hensyn til Alder.

Jeg beder ærede tilstedeværende Medlemmer betænke, hvad det vil sige at skulle leve i disse Tider for en Indtægt af 1 670 Kr. om Aaret inklusive et Statstilskud, og jeg retter det Spørgsmaal: Hvor mange Samfundsborgere har overhovedet tilsvarende slette Vilkaar? Jeg gentager, at denne Lønning er Gennemsnitslønnen, der er altsaa ikke Tale om store Differencer. Sammenligner man denne ganske uanstændige Løn med, hvad Kommuneskolens Lærere har i Købstæderne, vil man se, at der er Begyndelseslønnen for de yngste Lønningsklasser 1 600 Kr. om Aaret for Lærere, 1 500 Kr. for Lærerinder, og saa stiger den. Dette er sikkert ingenlunde for meget, vel snarere for lidt, og jeg nævner ikke Tallet for paa

nogen Maade at sige, at dette skulde være Normen for, hvor meget de andre skulde have, men jeg nævner, at ældre veltjente Lærere i den private Skole staar med 1 670 Kr. i Gennemsnitsløn aarlig, medens de yngste Hold i Kommuneskolerne dog har fra 15—1 600 Kr. Over Halvdelen af Bestyrerne for de private Realskoler har under 2 500 Kr. i Aarsindtægt, og saa sidder de vedkommende endda med Risikoen for hele Skolegangen.

Nu er der fra de private Realskolers Side Gang paa Gang sket Henvendelse, om man ikke kunde faa en Forandring i Loven af 2. Maj 1902, saaledes at Skolerne udenfor København med Hensyn til Støtte kunde faa Ligestilling med de private københavnske Realskoler, som oppebærer ca. 118 Kr. pr. Elev i de 5 øverste Klasser. Dernæst ønskes der, at Staten skulde yde et Dyrtdistillæg. Dette er formentlig saa meget mere rimeligt, som de tekniske Dagsskoler, Handelsskoler, Navigationsskoler og enkelte Fagskoler, alle sorterende under Handelsministeriet, oppebærer Dyrtdistillæg efter de almindelige Regler. Andragende herom er indgivet til Undervisningsministeren ikke mindre end 3 Gange, men endnu er man ingen Vegne kommet. Det hele er altsaa gaaet meget langsomt. Ministeriet har overvejet og overvejet grundigt, men Overvejelserne har ogsaa taget meget lang Tid. Allerede i 1905 lovede man de private Realskoler en Revision af Loven. I 1907 havde daværende Kultusminister Enevold Sørensen sammenkaldt Repræsentanter for Skolerne for at høre deres Ønsker angaaende en Revision; men der er stadig ikke kommet noget Resultat, intet Lovforslag er fremsat. Man har indskrænket sig til at lappe paa den bestaaende Lov, og Tilstanden er stadig den urimelig slette, som jeg karakteriserede i mine indledende Bemærkninger til dette Afsnit af min Tale.

Nu spørger jeg den ærede Undervisningsminister: Hvornaar vil Ministeren fremsætte det af de interesserede Parter saa længselsfuldt ventede Lovforslag herom? Og yderligere vil jeg spørge Ministeren, om han vil stille sig velvillig overfor Tanken om en Forhøjelse af 25 pCt. af Bevillingen til Pension til Lærere og Lærerinder ved de paa-